

ХОТУГУ КЫЫМ

ДЕПУТАТ—НАРОД ҮЛЭНИТЭ

П. ГРИГОРЬЕВ,
райсовет исполкомун председатели

ССКП Абый оройуоннаары комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаары Советын органа.

№ 5 (5) Бэс ыйын 3 к. 1953 с. Сэрэдэ Сылпата 10 х.

Общественной сүөһү иититин сайыннары соруктара

Нэһилиэнньэ уонна чэпчэки промышленность сүөһү абыгар үөлүгэр улаатан иһар наады-былларын толорор тугугар сүөһү иититин салгы өрө көтө-бүүтэ. партия XIX съези улахан соругу туруорбута.

Сүөһү иититин сайыннары кылаабынай соругунан колхозтар общественной сүөһүлэр ахсаанын, киинтэн ылар абы-уоһу-лаппа улаатыннарды буолар.

Бу соругу кыайылаахтык толорор тугугар оройуон колхозтарын салайааччылары, тма хаһаайыстыбатын специалистара уонна сүөһү иититин үлэһиттэрэ дыһыардаахтык үлэһин турураллар.

1952 сылга сүөһү иититин государственнай былаанын ынах, сылгы уонна таба бары группаларынан аһара толору-лаубута.

Од эрэри, оройуон сүрүн хаһаайыстыбата буолааччы общественнай сүөһү иититин үлэтигэр өссө бөдөн итэзэстэр уонна быһаарылла илик соруктар бааллар.

1952 сылга оройуон колхозтарыгар сүөһүнү көрүү-хара-йын ситэтэ суох туруоруллу-бута. Онон сүөһү тубата суох үлүтэ үгүстүк таһаарыллы-бта. Илэ сүөһүнү саптарыы хамааныбата дыадаһынан мытыллан, ынах 55, бие 50, тыны таба 58 бырыыана эрэ төрөөбүтэ.

Манннык эһиптэ суох бы-выллар өссө да таһса турал-лар. 1953 сылга Абый нэһи-лиэни «Ленин суола» колхоз-ка 21 сылгы, 13 ынах, 3 таба, оттон Ураһадаах нэһилиэни Калинин аатынан колхозка 5 сылгы, 15 таба тубата суох үлүлэрэ таһаарыллына, ол иһигэр «Ленин суола» колхозка 3 тугут өлө, олортон биһир-эстэрэ көрүү кубарантытан өлө.

Сүөһү тубата суох өлүүтүн-сүтүүтүн боспуобакка, колхоз-тар общественной хаһаайысты-баларыгар почтоогу таһаарыы, сүөһү государственнай былаа-

нын ситэтэ суох толоруу пар-тия уонна государство иһи-гэр буруду оҕоруу буолар.

Үлэһиылар тудубулуу-бат бөдөг итэзэстэри туора-та, сүөһү иититин үлэтин мунугуурудук тупсары парти-най тэриэлэлэр секретардарын уонна колхозтар правлениелэ-рин бочуоттаах эбэһинэстэрэ буолар.

Киинлэр сүрүннээх сүөһүнү көрүүнү-ха районын тупсарар, сүөһү тубата суох өлүүтүн дьүдэһиптин таһаарбат иһин охсубуохтаахтар. Ону тэнэ сүөһү аһылгыны бэстэтин бө-рөгүтүүгэ хоһуна, мөчиргит сирдэрин көнөтөһү уонна онорууга сүрүн болжомто уурул-лара наада.

Билигин көм түрөө тууар соругунан саптары хамааи-ныатын былааннарын толоруу-ну хаачыыны, төрөөбүт ыһ-райлэри барыларын тышынаах иититин тэриип, сүөһүтүн элбэч аһы-үөлү ылыны сити-һин буолар. Оттон сүөһү өт-тээх, үгүттээх буолар боруода-ларын сайыннары, сүөһү хо-тонун, күрүтүгүн-хаһаатын туп-сарыны кыайылаахтык сити-һин кэсиллээх соруктары-нан көстөлөр.

Ити соруктары олоххо ил-лэригэ туох ханнык иһинэ, сүөһү үлэһиттэри ортогугар үлэ таравытын тупсарыны ситиһинээх. Од иһинтэн по-литическай-маассабыт үлэни күнөтэргэ, социалистическай күтүгалаһыны дыадаһынаах-тык тэһитэн, бэрэбэркэлэри ыһтан, бастыг үлэһиттэр оһыт-тарын тарватыны олохтууруга убулуучу суолтаны бэрип наада.

Онон быылгы дьылга сүөһү иититин соруктарын кыайы-лаахтык толорууну, салайы-ныматын хаһааһытааһар да тупсаран колхозтар салайаач-чылары, олохтоох партийнай тэриэлэлэр, тма хаһаайысты-батын специалистара, сүөһү иититин үлэһиттэрэ бочум-наах ситиһини оноролоругар кыахтар толору бааллар.

200 ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЙ ТУПСАРЫЛЛАР

Минскэйдээби автомобиль-най завод коллектива сьл аһарадаабы сакаас суотугар Куйбышевскай ГЭС тутулуу-тугар аһаан «Мал - 204» авто-самошыллар бүтэһик парти-аларын оҕорон таһаарда.

Автомашыны оҕорон таһа-арыны түрүтөтөр иһин куо-та лаһыны, бочуоттаах соруктары бөдбөх иһинэ толорорго

Көмөлөр. Быыл предприяте коллек-тива иһи сүүс көригэ улаах суолталаах технологическай тупсарылыры производствара тубанна, ити тупсарылар биһирди массаны оҕоруулаах таһар бривмэтин 20 быры-ыан кылдаттылар.

(ССТА).

Үлэһиттэр депутаттарын олохтоох Советтарын үлэлэри государственнай былаас органи-нара буолаалларынан ордук иһ-төөттөөх.

Советтар оройуон, нэһилиэни иһигэр мытыллар политическай, хаһаайыстыбанынай уонна культурнай дьылаалары олох-хо киллэрэллэр. Ити дьылаалара Совет депутаттара активнай мытыны ылан үлэһиттэр буо-лаһнар байлалары быһбардам-мыт уокруктарыгар маассаны кытта сибээһи бөрөгөртөн ту-ран, Совет мытар дьылаалары олоххо киллэрэллэр. Атыһыны өттөөххө бары үлэ киһилэриин сирэйлээн мытыллар.

Итинтэн көстөрүн куддук, депутат бырааба уонна эбэ-һинэ улахан уонна иһиг:

Туох ханнык иһинэ, депу-тат быһар иһинэ уонна бы-бардааччыларын көрүүһигэр киһилэр биэрбит накаастарын толорууга үлэһиттэр эбэһинэ-стээх.

Киһи быһбардааччылар ор-толоругар партия, правитель-ство иһинэ государственнай былаас олохтоох органынай быһаарылары уонна уураах-тарын киһини өйдөтөр, ону толорорго маассаны түмөр, те-риһар уонна бэһитин холо-буу буолууга кыһалыахтаах.

Депутат бэһитин быһар-дааччыларын наадыһыларын күн аһын болжомтоохтохун ис-тэргэ эрэйлэпкэр. Од иһин иһи-һин быспака көрүсүр, ана-лаах биһирмээргэ быһбардаач-чылары ыһгары кэһтэргэ, ки-һилэр көрдөһүүлэрин, сайабы-дыанналарын хомуура уонна ону быһаран биэрэргэ үлэ-һиттэр хайаан да молуһулар.

Үлэһиттэр үгүсүүлэрин уон-на критическай этиһилэрин олоххо киллэри уонна ол тү-мүгүн быһбардааччыларга иһитинэри депутат бастаки эбэһинэ буолар. Киһи ити аһытлар үлэһит уонна ба-саһаанынай комиссиялар сору-лаһтарын хайдах толоруугар былан оһостон үлэһиттээх.

Од былаанга актив киһини тардылалара, киһилэр көмөлөрө иһиллээх тустаах. Атыһыны өттөөххө бары үлэни активна тупсурун мытыны эрэйлэпкэр. Депутаттар үлэһит уонсай түмүгө Совет үлэтин функция-тып быһаарыны Саха АССР кон-ституциһын 49 статьяһыгар иһиллэн тууар.

Депутат бэһитин быһбар-дааччыларыгар сылга 2-төн итэргэ суох отчуоттаан турһи, депутатскай үлэтигэр туу оҕорбутун уонна итэзэстэрин сийлиһи көһсүһтөөх. Быһбар-дааччылар тирээт тууар сорук-тары быһалары, од соругу то-лорууга быһбардааччылары тү-мүкхтээх.

Депутат бырааһтара улахан-нар: а) Совет хабар террито-риитыгар баар тэриэлэлэргэ киһи депутатскай үлэтин сибээстээх бары боппуруостар-га көһсөтүһөр. Ханнык баһа-рар тэриэлэ депутат киһинэ туруорбуг боппуруоһун сэттэ хонуктан уһаппакка эрэ эһ-төөттөөхтөөх;

б) Совет дьүүлүгэр, өскө киһи наадалаһынан аахтаһына ханнык баһарар боппуруоһу киллэргэ;

в) Сессияга, Советка, отдел са-бэһиссэһидэригэр, тэриэлтэ са-лайааччыларыгар иһитыны киллэргэ, онук ыһтыгылары тубаһынаах салайааччылар бы-һааран биһирэхтөөхтэр;

г) Ситериллээх комитет мун-һаар депутат член да буол-батаар, сүбэ муолаһынан кыт-тыны ылар.

Депутатка бэрлэлэр улахан бырааһтар уонна эбэһинэстэр киһилэр түс бэһилэрин поли-тическай билиһилэрин үрдэтэл-лэрин, идеологическай өтүгүн кытаанах туркутаах буола-ларын молуһар. Онон киһилэр государственнай уонна поли-тическай салайааччы хаачы-стыбатын ылаах тустаахтар.

Өскөгө депутат, бэһитин үлэтин сессияга сылдьыһан эрэ мунгуруду буолаһына, киһи быһбардааччыларыттан

төлөр, киһилэр көрдөһүүлэри-гэр көмөлөөһүнү оҕорбот. От-тон депутат сессияга сыл-дыбат, комиссия үлэтигэр кыттыбат буолаһына, киһи государственнай салайааччы буолаһыттан уурайлар.

Депутат бэһитин практи-ческай үлэтигэр уонсай уонна чааһынай дьылааны дьүрөдө-һиниһирэхтөөх, государственнай уонна общественной дыһа-лааны бастаки тутары сатнах тустаах. Өскөгө, депутат бэ-һитин производственной бы-лаанын толорбуг, үлэһэ намы-һах көрдөрүүлээх буолаһына, быһбардааччыларын үлэһэ кө-рүдүүр дьобура, авторитет бу-лур.

Депутат быһбардааһыт уокругура бэһитин суолтаны быһбар устаттыгар сүтэртөт, ити уокруктар депутаттар быһбардааччыларын көрүһөр сирдэрин буолар. Депутат-тар бэһилэри үлэлэри бы-бардаммыт уокруктарынан эрэ буолбакка, киһилэр Совет ха-бар территориятыгар үлэни мытына кыттыахтаахтар.

Депутаттар бу эбэһинэстэ-рин толорууларыгар Советтар көмөлөрө тэриллиэхтөөх. Од чуоттаһыны тэриип, сөп-төөттөөх наада буолар усулуобу-йалары хаачыһыны, быһбар-дааччылары кытта көһсөтүһөр миһэстэни тэриип, депутаттар көтөһөр иһиттиваларын өһөө-һүн, оһыты аһастаһынарына-га аһаан депутаттар совеща-һыларын оҕоруу уо.д.а. буо-духтаахтар.

Олохтоох Советтар депутат-тарын уонсай соруктара—на-род биэрбит итэзэһини үнэс-тээхти толоруу, онон госу-дарственной иһитинэ производ-ственной былааннары аһара толорууга уонна народ куль-турнай-материльнай олоһун салгыны өрө көтөбүүтэ туох баар күүүбү харыстаабакка үлэһэһин, бу соругу толорууга бүттүүн үлэһэһин иһиллээч-чылэр түмэ тарды буолар.

ССКП райкомун иккис пленума

УУРААҔЫ ТОЛОРУУГА СҮРҮН КЫАМНЫНЫ

1953 сыл мам ыйын 24 кү-нүгэр ССКП райкомун иккис пленума буолан ааста.

Пленум «ССКП райкомун пленуһунна, бюролара таһаа-рар уураахтары мангыһа сү-түһүк партийнай-комсомольскай үлэһи профсоюзнай тэриэлэлэр толорон иһилэри тургуру ту-дуну» ССКП райкомун партий-най-комсомольскай уонна проф-союзнай органынара отделеи сабэһиссэһэ П. Н. Сьһиһобоев даһылаатын дьүүлэстэ.

ССКП XIX съезин истори-ческай уураахтарын, табаарыс Сталин «ССР-ка социализм экономикайскэй проблемалара» дьһи генеральнай үлэһитин, ки-һи партия XIX съезигэр эти-һитин сайлайтаран турал, олох-тоох партийнай тэриэлэлэр ССКП райкомун пленуһунна, бюроларын уураахтары олоххо киллэриһи бадаччы тупсары-

тарын пленум бэһитэстэ. Од эрэри, ССКП Устааһын молуһууларын ситэтэ суох толорортон билгин даһыны үгүс итэзэстэр бааллар.

Сорох мангыһы сүтүһөк пар-тийнай тэриэлтэ секретардара ССКП райкомун пленуһунна, бюроларын уураахтары тубу-дууну кубарыһыны тэриһиттэ-тэриһиттэ түлээх булаһыны, иһиһи тардытын былааннара ыраарынан тубообакка хаалдыт-тар.

Иһин тэнэ бөлө таһарыт уурааһын хонтуруолаһыны мөдтөрүтөн колхозтар произ-водственной былааннарыгар кө-рүдүүбүт үлэһиттэр киһирр харчы дохуотун киһилэр бы-лаан олох ситэтэ суох толо-руудал иһэр.

Пленум «кыттылаахтара олохтоох партийнай тэриэлэлэр ити аһытлар итэзэстэри ту-

таһына туоратарга биһирмээт-гэр быһаччы дьылаалар ылан иһтэһтэһэри сөһтөөх критика-ба тартылар.

Маны тэнэ добровольнай об-щественнар үлэһитин тупсарар туһунан таһыһыт үгүс уураах-тар толоруллубакка хаалта-лаабыттар. Од түмүгэр «Кы-һыл киһисэ, ДОСААФ тэриэл-лэри үлэһэһэ оһус мөдтөх. Ки-һилэр үлэһитин салайарга уо-ла сүрүнүүрүгэ партийнай те-риэлэлэр улахан болжомтоло-руу кубартаахтар.

Пленум баар итэзэһи туоратарга тубаһылаһыныт бы-һаччы уурааһы ылына. Көлөр өтүгүгэр ССКП райкомун плену-һунна, бюроларын уураах-тарын толорууга эһиптэ суох сьһыһаһыныны уурааһа га партийнай тэриэлтэ секретар-дарытан молуһула.

В. СЛЕПЦОВ.

